

SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Materiál predkladaný na 3/15 zasadnutie
Dozornej rady Sociálnej poisťovne
konané dňa 22. júna 2015

8

SPRÁVA

O VÝSLEDKOV KONTROLNEJ ČINNOSTI SOCIÁLNEJ POISŤOVNE V ROKU 2014 A PLNENIE AKČNÉHO PLÁNU BOJA PROTI ZNEUŽÍVANIU SOCIÁLNEHO SYSTÉMU A PODVODOM V SOCIÁLNEJ POISŤOVNI

Dôvod predloženia:

realizácia vecného a časového plánu
konania zasadnutí Dozornej rady
Sociálnej poisťovne v roku 2015

Materiál predkladá:

Ing. Dušan Muňko
generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia Dozornej rady
Sociálnej poisťovne
2. Predkladaciu správu
3. Správu o výsledkoch kontrolnej
činnosti Sociálnej poisťovne v roku
2014 a plnenie akčného plánu boja
proti zneužívaniu sociálneho
systému a podvodom v Sociálnej
poisťovni

Návrh uznesenia
Dozornej rady Sociálnej poisťovne

Dozorná rada Sociálnej poisťovne

berie na vedomie

správu o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2014 a plnenie akčného plánu boja proti zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v Sociálnej poisťovni.

Predkladacia správa

Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2014 je členená podľa druhu kontrolnej činnosti.

V časti A. „Vnútrošná kontrola vykonávaná poverenými zamestnancami Sociálnej poisťovne, ústredie“ (ďalej len „ústredie“) sú zhrnuté výsledky:

I. vnútorných kontrol vykonávaných zamestnancami odboru kontroly a sťažností ústredia podľa zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“),

II. vnútorných kontrol vykonávaných zamestnancami organizačných útvarov ústredia.

V časti B. „Finančná kontrola vykonávaná zamestnancami organizačných útvarov pobočiek Sociálnej poisťovne“ (ďalej len „pobočka“) sú zhodnotené výsledky kontrolnej činnosti zamestnancov organizačných útvarov pobočiek, vykonanej v organizačných útvaroch pobočiek.

Časť C. „Vonkajšia kontrola vykonávaná zamestnancami útvarov poisťového pobočiek“ obsahuje výsledky kontrolnej činnosti u subjektov, ktorých povinnosti v sociálnom poistení stanovuje zákon. Zamestnanci útvarov poisťového pobočiek v roku 2014 vykonali v rámci vonkajšej kontroly 14 603 vonkajších kontrol u 14 546 zamestnávateľov. V priebehu vykonávania vonkajšej kontroly zamestnávateľa uhradili v roku 2014 poisťné v sume 9 058 630,10 EUR. Na základe výsledkov uskutočnených vonkajších kontrol bolo útvarmi poisťového rozhodnutím predpísané dlžné poisťné v celkovej sume 6 479 912,66 EUR.

Poslednú časť D. tvorí „Vyhodnotenie plnenia akčného plánu boja proti zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v Sociálnej poisťovni“ (ďalej len „akčný plán“), ktorý bol vydaný príkazom generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 17 zo dňa 1. októbra 2014. Plnenie akčného plánu obsahuje a hodnotí prijaté opatrenia, ktoré mali zabrániť zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v jednotlivých oblastiach činnosti Sociálnej poisťovne.

Správa
o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2014
a plnenie akčného plánu boja proti zneužívaniu sociálneho systému
a podvodom v Sociálnej poisťovni

Kontrolná činnosť v Sociálnej poisťovni (ďalej len „poisťovňa“) bola vykonávaná podľa Kontrolného poriadku Sociálnej poisťovne, plánov kontrolnej činnosti pobočiek v súlade so zákonom, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi poisťovne.

Predmetom predloženej Správy o výsledkoch kontrolnej činnosti Sociálnej poisťovne v roku 2014 sú výsledky:

- A. vnútornej kontroly vykonanej poverenými zamestnancami ústredia v členení na:
 - I. kontroly vykonané zamestnancami odboru kontroly a sťažností ústredia,
 - II. kontroly vykonané zamestnancami organizačných útvarov ústredia,
- B. finančnej kontroly vykonanej zamestnancami organizačných útvarov pobočiek ,
- C. vonkajšej kontroly vykonanej zamestnancami útvarov poisťovne pobočiek,
- D. vyhodnotenie plnenia akčného plánu.

A. Vnútorňá kontrola vykonaná poverenými zamestnancami ústredia

Vnútorňá kontrola vykonávaná poverenými zamestnancami ústredia bola realizovaná:

- zamestnancami odboru kontroly a sťažností ústredia,
- zamestnancami organizačných útvarov ústredia.

I. Kontroly vykonané zamestnancami odboru kontroly a sťažností

Zamestnanci odboru kontroly a sťažností ústredia vykonali v roku 2014 spolu **53 mimoriadnych vnútorných kontrol**, z toho 49 mimoriadnych vnútorných kontrol, 2 mimoriadne kontroly dôchodkových dávok a 2 kontroly plnenia opatrení v sekcii dôchodkového poistenia.

Mimoriadne vnútorné kontroly

V roku 2014 bolo vykonaných **49 mimoriadnych vnútorných kontrol**, ktoré boli zamerané na výplatu dávok garančného poistenia a úrazových dávok, poukazovanie nemocenských dávok prostredníctvom systému Štátnej pokladnice, pohyb peňažných prostriedkov v hotovosti v pokladnici základných fondov a na výplatu úrazovej renty po dovŕšení dôchodkového veku, resp. priznaní predčasného starobného dôchodku.

Kontrolami boli **zistené nasledovné nedostatky: porušenie zákona pri poukazovaní dávok garančného poistenia a úrazových dávok zo strany zamestnancov poisťovne a zo strany poberateľov dávok, duplicitná výplata**

nemocenských dávok a nedodržanie termínu ich splatnosti, manko v pokladnici základných fondov, preplatky pri výplate úrazovej renty.

Na základe výsledkov uvedených kontrol bolo **prijatých spolu 49 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku.**

Mimoriadne kontroly dôchodkových dávok

Zamestnanci odboru kontroly a sťažností vykonali v roku 2014 v sekcii dôchodkového poistenia **2 mimoriadne vnútorné kontroly** zamerané na kontrolu dodržiavania ustanovení zákona a vnútorných predpisov pri:

- prepočte exekučných zrážok z dôchodkových dávok od 1. novembra 2013 v súlade s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 268/2006 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy v znení neskorších predpisov,
- zamietnutí žiadostí o invalidný dôchodok z dôvodu nesplnenia podmienky potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 zákona.

Ako **nedostatky** boli **zistené: nižšia výška exekučnej zrážky z dôchodku, napriek súhlasu povinného o vykonávaní týchto vo väčšom rozsahu, nesprávna adresa oprávneného, nezapočítanie, resp. nesprávne započítanie preukázaného obdobia dôchodkového poistenia, t. j. doba zamestnania, doba štúdia, náhradná doba, obdobie uznania za dočasne práceneschopného, presne nezistený skutočný stav vecí o dobe štúdia na strednej škole.**

K zisteným nedostatkom bolo **prijatých 6 opatrení na ich odstránenie a na odstránenie príčin ich vzniku.**

Súčasne boli v roku 2014 vykonané **2 následné kontroly zamerané na plnenie opatrení**, resp. odstránenie nedostatkov v dávkových spisoch, ktoré boli zistené vnútornými kontrolami. Odstránením zistených nedostatkov boli na dávkach dôchodkového poistenia poukázané **doplatky** v úhrnnej sume **2 484,30 EUR. Administratívny preplatok** bol zistený v **1 prípade** a vyčíslený sumou **3 636,58 EUR.**

Z predložených správ od kontrolovaných subjektov možno konštatovať, že prijaté opatrenia na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku boli v stanovených termínoch splnené, resp. sa priebežne plnia.

II. Kontroly vykonané zamestnancami organizačných útvarov

Vnútorné kontroly vykonávali zamestnanci odborných útvarov ústredia a boli zamerané na kontrolu súladu činností vykonávaných organizačnými zložkami poisťovne so zákonom, ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi poisťovne.

V roku 2014 bolo v ústredí a v pobočkách spolu vykonaných **42 mimoriadnych vnútorných kontrol.**

Výsledky vnútorných kontrol

Kancelária generálneho riaditeľa

Odbor správy registratúry

V roku 2014 bolo vykonaných **7 mimoriadnych vnútorných kontrol** v organizačných útvaroch ústredia (sekcia dôchodkového poistenia, sekcia nemocenského poistenia, úrazového poistenia, poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia a lekárskej posudkovej činnosti, sekcia ekonomiky, sekcia informatiky, sekcia stratégie a obslužných činností, odbor ľudských zdrojov, odbor právnej služby a zahraničných vzťahov) so zameraním na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných predpisov poisťovne pri výkone správy registratúry, evidenciu registratúrnych záznamov, obeh, tvorbu, vybavovanie, ukladanie a ochranu registratúrnych záznamov.

V oblasti správy registratúry **boli zistené nasledovné nedostatky: v písomnom styku navonok nebolo použité číslo pridelené z automatizovaného systému správy registratúry, registratúrne záznamy neboli uložené v spisových obaloch, spisy neboli vložené do ukladacích jednotiek, uzavreté spisy neboli označené identifikačným štítkom a registratúrne záznamy neboli vyradené v súlade s Registratúrnym poriadkom Sociálnej poisťovne.**

Na odstránenie zistených nedostatkov bolo **prijatých 9 opatrení.**

Sekcia nemocenského poistenia, úrazového poistenia, poistenia v nezamestnanosti a garančného poistenia a lekárskej posudkovej činnosti

Odbor nemocenského poistenia

Zamestnancami odboru nemocenského poistenia bolo v roku 2014 vykonaných **35 mimoriadnych vnútorných kontrol** so zameraním na postup pobočky pri výkone kontroly nemocenských dávok pred ich vyplatením.

V kontrolovanej oblasti **boli zistené nasledovné nedostatky: pri posúdení nároku na nemocenské nebolo skontrolované rozhodujúce obdobie, počet dní rozhodujúceho obdobia a nesprávne určený denný vymeriavací základ.**

Na odstránenie zistených nedostatkov boli **prijaté 2 opatrenia.**

B. Finančná kontrola vykonaná zamestnancami organizačných útvarov pobočiek

V roku 2014 bolo zamestnancami pobočiek vykonaných **92 následných finančných kontrol** v súlade so zákonom č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, príkazom generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 1/2014 „Vykonávanie finančnej kontroly v podmienkach Sociálnej poisťovne“ a príkazmi riaditeľov pobočiek. Tieto kontroly boli zamerané na finančné operácie základných fondov nemocenského poistenia, úrazového poistenia (okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty), garančného poistenia a poistenia

v nezamestnanosti. Predmetom kontroly boli výplaty jednotlivých druhov dávok, t. j. overenie nároku na dávku, správnosť výpočtu, či bola dávka poukázaná v správnej výške a správne mu poberateľovi, vykonávanie predbežnej a priebežnej finančnej kontroly. Kontrolou bol v jednom prípade **zistený preplatok na nemocenskej dávke**, ktorý bol spôsobený technológiou spracovania nemocenských dávok, v jednom prípade **uvedenie chybného rodného čísla dieťaťa** na rozhodnutí o ošetrovnom, v troch prípadoch **nesprávne uvedený paragraf** v odôvodnení rozhodnutia o priznaní nemocenskej dávky a v jednom prípade **nesprávne uvedená suma vymeriavacieho základu** vo výroku rozhodnutia o priznaní nemocenskej dávky.

Na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku boli **prijaté 3 opatrenia**.

Opatrenia, ktoré boli prijaté na odstránenie nedostatkov zistených vyššie uvedenými kontrolami boli zamerané na ich bezodkladné odstránenie (ústne, resp. písomné upozornenie zamestnancov na zistené nedostatky) a zamedzenie vzniku nedostatkov v budúcnosti, ktoré majú preventívny charakter spočívajúci v úprave vnútorných predpisov a preškolení zamestnancov.

C. Vonkajšia kontrola vykonaná zamestnancami útvarov poisťného pobočiek

Vonkajšia kontrola v roku 2014 bola vykonaná u zamestnávateľov na základe plánov vonkajšej kontrolnej činnosti, ktoré vypracovali útvary poisťného pobočiek. Do plánov vonkajšej kontrolnej činnosti boli zaradení zamestnávatelia, ktorí si neplnili povinnosti v súlade so zákonom o sociálnom poistení [napr. nepredkladali mesačné výkazy poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, neplatili poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „poisťné“), neplnili oznamovacie povinnosti – najmä prihlásenie alebo odhlásenie zamestnancov], nespolupracovali s organizačnými útvarmi pobočky.

V roku 2014 **bolo skontrolovaných 14 546 zamestnávateľov** a vykonaných bolo **14 603 kontrol**, z toho podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 boli vykonané 2 kontroly na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie a 1 kontrola na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania, a podľa predpisov účinných od 1. januára 2004 bolo vykonaných 14 600 kontrol na sociálne poistenie. Najmenší počet vonkajších kontrol (118) vykonala pobočka Stará Ľubovňa, najvyšší počet vonkajších kontrol (1 468) vykonala pobočka Bratislava.

Správnosť odvodu poisťného a plnenie oznamovacích povinností bola skontrolovaná za **276 775 zamestnancov**. Celkom bolo skontrolovaných **2 478 099 mesiacov**, za ktoré zamestnávatelia odvádzali poisťné za svojich zamestnancov.

Z celkového počtu skontrolovaných zamestnávateľov (14 546) bolo **2 163 zamestnávateľov**, ktorí predložili mesačné výkazy poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, výkazy poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „výkazy“) až **pri výkone vonkajšej kontroly**. Celkom bolo predložených a v jednotlivých aplikačných programových vybaveniach zaevidovaných **12 634 výkazov**.

Kontrolou **registračných listov zamestnancov** a ich porovnaním s prehľadom zamestnancov, ktorí sú evidovaní v informačnom systéme Jednotný výber poisťného (IS JVP) boli **nedostatky zistené u 8 741 zamestnávateľov, kde bolo zistených 26 673 chýb** (nesprávne rodné číslo, nenahlásenie prerušenia poistenia, nesprávne dátumy prihlásenia alebo odhlásenia do a z poistenia, zamestnanec nebol odhlásený z poistenia vôbec a pod.), ktoré boli opravené pri spracovávaní výsledkov kontroly v IS JVP. Pri kontrole **výkazov** zamestnávateľov **opravili** zamestnanci pobočiek **144 651 chýb**.

Pri výkone vonkajšej kontroly bol overený vymeriavací základ (VZ) zamestnanca a zamestnávateľa, výpočet poisťného na jednotlivé druhy poistenia, rozhodujúce obdobie pre určenie vymeriavacieho základu a to porovnaním dokladov, ktoré boli predložené zamestnávateľom s výkazmi, ktoré zamestnávateľ zasiela poisťovní. Kontrolou VZ, výpočtu poisťného a rozhodujúceho obdobia pre určenie vymeriavacieho základu bolo zistené dlžné poisťné (**nedoplatky na poisťnom**) v celkovej sume **704 701,66 EUR**.

Nedoplatky na poisťnom vznikli z dôvodu nesprávne určeného VZ, poisťné nebolo vypočítané správne, zamestnávateľ nebol prihlásený na úrazové poistenie, poisťné na úrazové poistenie odvedené z obmedzených VZ, neoprávnené zníženie sadzby poisťného na starobné poistenie, zamestnávateľ neplatil poisťné na úrazové poistenie za zamestnancov, ktorí pracovali na dohodu o vykonaní práce a pod. V sume nedoplatkov je zahrnuté aj dlžné poisťné za zamestnávateľov, ktorí neplatili poisťné a výkazy predložili až pri výkone kontroly.

Na základe výsledkov uskutočnených vonkajších kontrol bolo útvarmi poisťného rozhodnutím **predpísané dlžné poisťné** v celkovej sume **6 479 912,66 EUR**.

Na základe kontroly bolo v roku 2014 **uhradené poisťné** v sume **9 058 630,10 EUR**.

V porovnaní s rokom 2013 skontrolovali zamestnanci vykonávajúci vonkajšiu kontrolu o **7 457 zamestnávateľov viac** (v roku 2013 skontrolovali 7 089 zamestnávateľov), t. j. **viac o 105,19%** a vykonali o **7 496 vonkajších kontrol viac** (v roku 2013 vykonali 7 107 kontrol), t. j. **viac o 105,47%**.

V súvislosti s vykonávanými kontrolami na sociálne poistenie bolo v roku 2014 uložených **3 612 pokút** v celkovej sume **273 145,51 EUR** a bolo vydaných **5 261 rozhodnutí na penále** v celkovej sume **2 053 126,24 EUR**.

Na základe dosiahnutých výsledkov možno konštatovať, že zamestnanci osobným kontaktom so zamestnávateľom prispievajú k vyššiemu výberu poisťného, keď zamestnávateľia už po oznámení o vykonaní kontroly, v priebehu kontroly alebo po ukončení kontroly uhradia dlžné poisťné, alebo časť poisťného.

D. Vyhodnotenie plnenia akčného plánu

Sociálna poisťovňa v roku 2014 aktualizovala Akčný plán boja proti zneužívaniu sociálneho systému a podvodom v Sociálnej poisťovni (ďalej len „akčný plán“). V akčnom pláne sú definované rizikové oblasti, v ktorých môže dochádzať k zneužívaniu sociálneho systému.

Zneužívanie sociálneho systému bolo v roku 2014 zistené najmä v oblastiach týkajúcich sa dávok sociálneho poistenia.

V oblasti **dôchodkového poistenia** bolo v **1 prípade** podané **trestné oznámenie** z dôvodu poskytnutia nepravdivých údajov žiadateľkou o vdovský dôchodok. Trestné oznámenie bolo Okresným riaditeľstvom policajného zboru **zamietnuté**. Okresnou prokuratúrou bola **zamietnutá** aj **sťažnosť** pobočky podaná proti uzneseniu o odmietnutí trestného podania, nakoľko nebola dôvodná. Podľa príslušných orgánov činných v trestnom konaní nebol preukázaný úmysel žiadateľky uviesť poisťovňu do omylu.

Novelami zákona o sociálnom poistení vzťahujúcimi sa na oblasť **nemocenského poistenia** došlo k eliminácii negatívneho správania klientov, ale zneužívanie sociálneho systému je stále zaznamenávané, najmä v oblasti úpravy vymeriavacích základov za účelom výplaty dávky vo vyššej sume, fiktívne alebo účelovo uzatvorených pracovných pomerov a pri pozmeňovaní a falšovaní údajov na Potvrdení o dočasnej pracovnej neschopnosti a na Žiadosti o ošetrovné.

V 1 prípade, kde bolo podozrenie na účelovú manipuláciu s vymeriavacími základmi zamestnancov bol na základe výsledkov vonkajšej kontroly dodatočne upravený vymeriavací základ zamestnávateľom. Ďalej boli zaznamenané prípady účelového zamestnania tehotnej zamestnankyne osobami v príbuzenskom pomere a to 90 dní pred uplatnením nároku na materské s vysokým vymeriavacím základom za účelom získania materskej v maximálnej výške.

V prípadoch, kedy vzniklo podozrenie, že cieľom konania zamestnávateľov alebo zamestnancov bolo uviesť poisťovňu do omylu a toto konanie napĺňalo znaky skutkovej podstaty trestného činu subvenčného podvodu, podávali pobočky trestné oznámenia. **V roku 2014 boli podané 3 trestné oznámenia**, nakoľko vzniklo podozrenie zo zneužívania sociálneho poistenia vytváraním fiktívnych alebo účelovo uzatvorených pracovných pomerov za účelom čerpania nemocenských dávok.

V sledovanom období sa opätovne vyskytli prípady týkajúce sa podozrenia na falšovanie a pozmeňovanie údajov na Potvrdení o dočasnej pracovnej neschopnosti a na Žiadosti o ošetrovné zo strany poistenca. **Pre podozrenie zo spáchania prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny**, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona bol **daný podnet orgánom činným v trestnom konaní v 13 prípadoch**.

Útvary nemocenského poistenia opätovne evidovali prípady poskytnutia pracovného voľna bez náhrady mzdy zamestnankyni pred materskou dovolenkou, pričom následne sa táto zamestnankyňa prihlásila aj na iné nemocenské poistenie (napr. na dobrovoľné nemocenské poistenie), z ktorého si taktiež uplatňovala nárok na materské. Tento spôsob zneužívania sociálneho poistenia je **prijatím novely zákona o sociálnom poistení, účinnej od 1. júla 2014, eliminovaný**, nakoľko zakazuje súbeh dobrovoľného nemocenského poistenia a povinného nemocenského poistenia.

V roku 2014 sa častejšie vyskytovali prípady, kedy po vyčerpaní nároku na materské matkou dieťaťa, si túto dávku uplatnil otec dieťaťa, pričom počas poberania dávky naďalej pracoval u toho istého zamestnávateľa, avšak na inú pracovnú zmluvu. Uvedená situácia môže viesť k vzniku podozrenia na účelové uzatváranie pracovných pomerov pre priznanie materského.

Posudkoví lekári pobočiek u ošetrojúcich lekárov overujú medicínsku opodstatnenosť vzniku, trvania a správnosť dátumu uznania dočasnej pracovnej

neschopnosti (DPN). V prípade neopodstatnenosti trvania DPN dávajú podnety ošetrojúcim lekárom na ukončenie DPN, zároveň naďalej venujú zvýšenú pozornosť prípadom DPN v ochrannej lehote, u dobrovoľne nemocensky poistených osôb, DPN vystaveným krátko pred skončením pracovného pomeru, opakujúcim sa DPN v krátkom časovom odstupe za sebou, podozrivým DPN pri poistných vzťahoch samostatne zárobkovo činných osôb, dobrovoľne nemocensky poistených osôb a dohodách o vykonávaní práce. V roku 2014 bolo posudkovými lekármi pobočiek vykonaných **34 068** kontrol posudzovania spôsobilosti na prácu, kontrolovaných bolo **637 506** dočasne práceneschopných. Z tohto počtu bolo uznaných za práceneschopných **71 047**, z toho na podnet posudkového lekára **41 722** poistencov. Pobočky z dôvodu nárastu dočasne práceneschopných poistencov zintenzívnili aj kontrolu dodržiavania liečebného režimu najmä u dočasne práceneschopných v ochrannej lehote a u dobrovoľne nemocensky poistených osôb.

Za rok 2014 bolo vykonaných **112 390** kontrol dodržiavania liečebného režimu, z tohto počtu na podnet posudkového lekára **109 549** kontrol. Podozrení z porušenia liečebného režimu bolo celkom **29 586** prípadov. Overených porušení liečebného režimu odstúpených na riešenie útvaru nemocenského poistenia bolo **829**. Celkový hmotný postih predstavoval **61 213,54 EUR**.

V súvislosti s porušením niektorej z povinností poistenca podľa § 227 ods. 2 až 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z. z., bolo vydaných pobočkami Sociálnej poisťovne **156** rozhodnutí o uložení pokuty v sume **2 623 EUR**.

Posudkoví lekári v prípadoch posudzovania nepriaznivého zdravotného stavu na **účely invalidity** pri podozrení, že klient simuluje, využívajú možnosti hospitalizácie na diagnostické účely, znaleckého dokazovania ako aj konzultácie s posudkovými lekármi ústredia. V roku 2014 v pobočke Dunajská Streda bolo **prehodnotených 5 invalidít z mladosti**, kde bolo potvrdené podozrenie, že išlo o **simuláciu** duševného ochorenia a dôchodky boli oduznané. Tieto **prípady sú predmetom vyšetrovania** orgánov činných v trestnom konaní.

V oblasti **úrazového poistenia** dochádza k zamedzeniu zneužívania sociálneho systému viacstupňovou kontrolou, ktorá je zapracovaná v informačnom systéme dávkovej agendy úrazového poistenia. Útvary úrazového poistenia pri posudzovaní a rozhodovaní o nároku na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, v sporných prípadoch, spolupracujú s posudkovými lekármi. **Posudkoví lekári** v roku 2014 **vykonali 3 520 kontrol bodového** ohodnotenia na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Z toho v **844 prípadoch vyjadrili nesúhlas** s bodovým ohodnotením.

V oblasti **poistenia v nezamestnanosti** bolo **podozrenie** na zneužitie sociálneho systému zistené v **2 prípadoch**. V **1 prípade** klient počas poberania dávky v nezamestnanosti pracoval v Rakúsku. Konanie nie je ukončené, pobočka požiadala o súčinnosť príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. V **1 prípade** klient po ukončení zamestnania v členskom štáte EÚ v dĺžke 4 rokov sa následne zamestnal na dobu 3 dní u zamestnávateľa, ktorý je jeho priamy príbuzný. Uvedené správanie vedie k podozreniu zo špekulatívneho správania s cieľom vyhnúť sa posudzovaniu centra záujmov. Konanie nie je ukončené.

V oblasti **garančného poistenia** dochádza k zneužitiu sociálneho systému najmä neprímeraným zvýšením miezd zamestnancov krátko pred vznikom platobnej neschopnosti zamestnávateľa. V roku 2014 boli **podané 2 trestné oznámenia**

z dôvodu podozrenia na subvenčný podvod. V **1 prípade** boli opakovane podávané žiadosti o dávku garančného poistenia tými istými fyzickými osobami u rôznych zamestnávateľov. Konanie nie je ukončené. V **1 prípade** došlo k výraznému zvýšeniu miezd zamestnancov krátko pred vznikom platobnej neschopnosti zamestnávateľa. Orgány činné v trestnom konaní neodhalili trestnú činnosť a konanie bolo zastavené.

V **2 prípadoch** pobočka dávku garančného poistenia **nepriznala** z dôvodu, že počas rodičovskej dovolenky došlo k neprimeranému zvýšeniu miezd, pričom sa nárok na časť nevyplatenej mzdy a odstupného neprimerane zvýšil. Správnosť potvrdených údajov spochybnil aj samotný správca konkurznej podstaty s odôvodnením, že nedisponoval kompletnou účtovnou závierkou pri potvrdzovaní nárokov.

Novelou zákona o sociálnom poistení s účinnosťou od 1. januára 2014 došlo k eliminácii zneužívania sociálneho systému konateľmi spoločností, ktoré boli v platobnej neschopnosti. Podľa tejto novely nie sú na účely garančného poistenia považovaní za zamestnancov tí, ktorí sú štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a majú najmenej 50% účasť na majetku zamestnávateľa.

V oblasti **výberu poistného** bolo zaslaných **59 748** výziev zamestnávateľom, ktorí **nepredkladali mesačné výkazy** poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a **1 výzva na predloženie** výpisu z daňového priznania samostatne zárobkovo činnéj osobe. V roku 2014 boli intenzívne vykonávané **vonkajšie kontroly** zamestnávateľov, celkom bolo **skontrolovaných 14 546 zamestnávateľov** a **vykonaných bolo 14 603 vonkajších kontrol**. Na základe uskutočnených **vonkajších kontrol** bolo **rozhodnutím predpísané** poistné v sume **6 479 912,66 EUR**. V **súvislosti s výkonom vonkajšej kontroly** bolo zamestnávateľmi v období od začatia do ukončenia vonkajšej kontroly **uhradené poistné v sume 9 058 630,10 EUR**.

Na základe **systémovej kontroly** (kontrola v systéme IS JVP, mimo vonkajšej kontroly) bolo **256 781 odvádzateľom predpísané poistné** v sume **272 516 682,92 EUR**. V roku 2014 bolo **189 088 odvádzateľom predpísané penále** v sume **57 398 235,28 EUR**.

V súvislosti s kontrolou plnenia povinností zamestnávateľov ustanovených zákonom o sociálnom poistení bolo v hodnotenom období predpísaných **7 420 pokút** v celkovej sume **461 825,15 EUR**.

V roku 2014 bolo **128 679 odvádzateľom** zaslaná písomná **výzva na zaplatenie** poistného.

V roku 2014 bolo podaných **4 835 trestných oznámení** vo veci neplatenia a neodvádzania poistného. V trestných oznámeniach bolo vyčíslené poistné v sume **85 878 205,38 EUR**.

Vo veci zneužívania sociálneho systému **poľskými** zamestnávateľmi bolo v roku 2014 **skontrolovaných 33 zamestnávateľov** (200 zamestnancov), v odôvodnených prípadoch sú kontroly vykonávané v spolupráci s Národným inšpektorátom práce (ďalej len „NIP“). Na základe vykonaných kontrol bolo zistené, že znaky schránkovej spoločnosti vykazuje 1 zamestnávateľ, 28 zamestnávateľov tieto znaky nevykazuje, v 1 prípade prebieha komunikácia s príslušnými poľskými inštitúciami z dôvodu určenia uplatniteľnej legislatívy, v 1 prípade nebol doručený

výsledok kontroly vykonanej NIP a v 2 prípadoch kontroly vykonávané NIP nie sú ukončené.

V oblasti **vymáhania pohľadávok** nebolo zistené negatívne správanie zamestnancov poisťovne a súdnych exekútorov. Pohľadávky sú v zmysle vnútorných predpisov uplatňované do 5 resp. 15 pracovných dní odo dňa ich prevzatia od príslušného útvaru. Súdny exekútorom sa exekučné tituly pridelujú elektronicky, čo znemožňuje uprednostnenie vybraných súdnych exekútorov na základe subjektívneho výberu a zabezpečuje transparentnosť ich výberu.

Súdni exekútori sú vyzývaní na podávanie písomnej informácie o stave vo vymáhaní pohľadávok, o vykonaných opatreniach v exekučnom konaní a o úhradách povinného. Útvary vymáhania sledujú úspešnosť súdneho exekútora, vyhodnocujú úroveň spolupráce, ako aj dodržiavanie zmluvných podmienok. V prípade neúspešného exekútora ukončujú s ním spoluprácu.

V oblasti informačných systémov, informačných technológií, verejného obstarávania a prevádzkovej činnosti nebolo zistené zneužívanie sociálneho systému.

V hodnotenom období nebolo zistené zneužitie sociálneho systému zo strany zamestnancov poisťovne.